‘Ad Ianvm Havtenvm’

Janus Dousa Filius

Vertaald door: Joan de Stoppelaar

bron
Janus Dousa Filius, ‘Ad Ianvm Havtenvm’. In: id., *Poemata*. Z.p., 1607, p. 129-131.

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/dous003adia01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

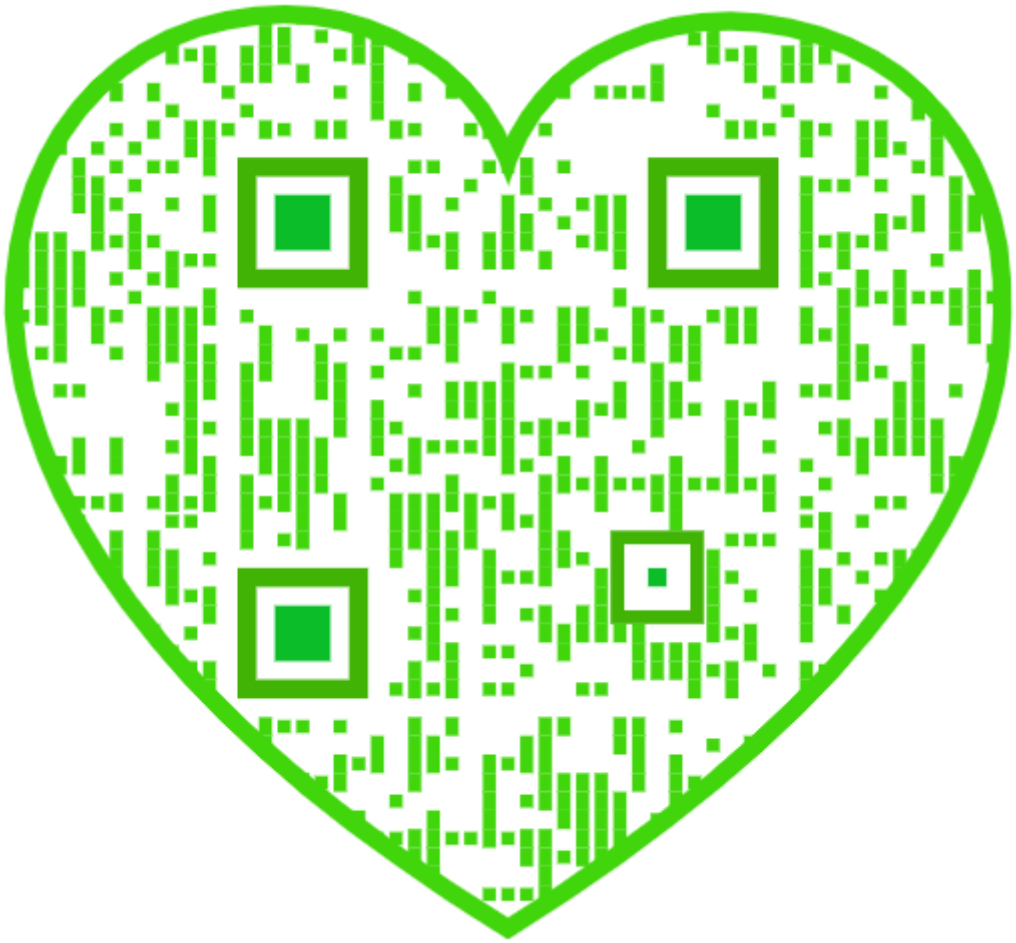

Ad Ianvm Havtenvm

HAUTENE, quò me, quò rapis enthei
Plenum furoris? quis nouus hic ferit
  Accentus aures, prisca qualem
    Secla nec audierunt, nec olim
Futura credent, ni genij tui
AEternitatem per memores typos
  Propaget ad seros nepotes
    Chalcographâ vigil arte cura.
Ah ne beatos diuitis ingenî,
Hautene, foetus, ne patere amplius
  Sic lucis expertes latére
    In situ & in tenebris sepultos,
Vnde & perennem Calliope tibi
Nectat coronam, & saepe auidus terens
  Te lector inuidenda priscis
    Vatibus obstuperat loquentem.
Non solus acri Maeonides tuba
Fatalem Achillem moenibus Ilij,
  Pollacis aut cursus Vlysseî,
    Aut Helenen cecinit Lacaenam;
Primús ve Diuos aut genitos Diis
Heroas, aut quos palma Diis pares
  Elea redducit superbos
    Pindaricus celebrauit ardor.
Non ipse quondam pectine eburneo
Vocalis Orpheus praecipites stitit
  Lapsus aquarum, auresque ventis
    Indidit arboribusque princeps.
Vixere vates ante Lini lyram
Multi, sed omnes perpetuo premit
  Nox alta somno, quòd suorum
    Promeritâ caruere curâ.
Paulum imperitae distat inertiae
Celatus acris ingenij vigor.
  Non tu pias Musas sileri
    Tot ve tuas patiare noctes,
Noctis perennis carpere liuidas
Obliuiones, carmina dum premis
  Quibus reuiuiscat resurgens
    Pindaricis numeris Apollo.
Apollo, Beeotae vt suis in suos
Connitium olim depulit aurei
  Cantu Poëtae, sic Batauis
    Auriculis maculam hanc tuorum ex-
tersurus insuetâ indole carminum.
Nam seu potenti concitus alite
  Iessei epos caeleste nostros
    Induis in numeros Poêtae:
Siue Appulani fert impetus ad lyram;
Seu picta Tuscis belgica temperas
  Emblematis magni Petrarchae
    Aut Latiis teneri Secundi,
Gallís ve Porti, sic canis vt tua
Possint videri. quare age & haec diem
  Iam ferre condiscant serenum, ac
    Laude frui merita nepotum.
Mirentur vt te saecula principem

Quondam Latinos ad Batauam chelym
Duxisse flexus, audiasque
Belgiadis fididen Camoenae.
Laudem Batauis quid precor hanc tuis,
Lucemque scriptis & tibi gloriam
Fructumque nobis posterisque
Vlterius iuuat inuidere?

Vertaling

Jan van der Does de Jonge aan Jan van Hout, dat hij zijne gedichten het licht gunne.

Waar heen, Van Hout! waar heen vervoert gij mijne zinnen,
Daar Febus godlijk vuur in mijnen boezem blaakt?
Wat hemeltoonen juicht het puik der Zanggoddinnen?
Wat nieuw geluid is dit, het welk mijne ooren raakt?
Een nieuw geluid, waarvan, zo lang de Zonnewagen
Aan de Oosterkimmen rees, en daalde in 't Wester zout,
Nooit weêrgaê werd gehoord: en 't geen in laatre dagen
De naneef zeker voor verdichte grootspraak houdt,
Ten zij een wakkre zorg de onsterfelijke gaaven
Van uwen geest, zo rijk in vinding, zwier en kracht,
Met onuitwischbren inkt, door plaat, en letterstaaven,
Doe straalen in het oog van 't laatste nageslacht.
Laat deeze vruchten, uit uw treflijk brein geboren,
Ach, mijn Van Hout! dan niet als ijdle nietigheên,
Der duisternis gewijd, in 't logge stof versmooren:
Neen, laatze toch bij tijds in 't helder daglicht treên:
Opdat Kalliopé u kranssen, die de tijden
Verduuren, vlechten moge, en elk, wanneer gij zingt,
Dat de oude Dichtrenrei uw toonen zou benijden,
Verbaasd den lof erkenn', dien gij naar waarde ontvingt.
Homerus Zangster heeft alleen niet aangeheeven
Van peleus grooten Zoon, den geessel des Trojaans,
Noch van Ulysses woede en lastig ommezweeven,
Noch van de Koningin des deftigen Spartaans.
De vuurige Pindaar heeft de eerste niet gezongen
Ter eere van de Goôn, en hun heldhaftig bloed,
Noch hen, die om den roem op nieuw met Goden dongen,
Na 't winnen van den strijd te Olimpie eerst begroet.
De zangrige Orfeus heeft door 't roeren zyner snaaren
Niet eerst het stroomend nat in zijnen loop gestuit:
De winden en 't geboomt doen luistren naar het paaren
Van zijn vergoode stem met zijn ivooren luit:
Veel Zangers lieten zich vóór Linus tijd reeds hooren,
Maar nu ligt al hun roem, helaas! in 't stof gedrukt:
Terwijl hun schriften in een' donkren nacht versmooren,
Door vriend noch tijdgenoot dien doodschen slaap ontrukt.
Wat zich de arbeidzaamheid eens vlug vernufts moog' vergen;
Wat eedle schatten zich de Wijsheid ook bereid',
Zij heeft, indien zij zich voor andren blijft verbergen,
Of geen, kleen verschil met plompe vadzigheid.
Ai, duld niet, dat uw kunst, een gaaf der Zanggodinnen,
Zo ligt vergeeten word': dat de averechtsche nijd
Eens eindeloozen nachts den arbeid uwer zinnen
En al de nachten dekk', door u der kunst gewijd:

Daar gij tot d' ondergang gedichten wilt verwijzen,
Waardoor Apollo zelfs, als voor den hemelval
En 't Goddelijk gezang van Pindarus, verrijzen,
En, met herboren vuur, op nieuw herleeven zal.
Dat dan die vuile vlek van alle Hollandsche ooren,
Door d' ongewoonen aart van uwe kunst, verdwijn';
Gelijk Apol, toen zich held Pindarus deed hooren,
de blaam heeft uitgewischt van het Boeotisch zwijn.
Want, 't zij gij, rijk bezield met goddelijke krachten,
Vorst Davids Zangheldin in 't neêrduitsch kleed doet gaan:
Hetzij gij wordt vervoerd door hooge Dichtgedachten
Om aan de Apulsche lier de vlugge hand te slaan:
Hetzij ge uw Neêrlandsch Dicht aanloklijk wilt versieren
Met Italjaanschen tooi, met held petrarcha's goud:
Of met Secundus Roomsche, of Portus Fransche zwieren:
'T schijnt alles vinding van den schranderen Van Hout.
Welaan dan! leer dit werk het daglicht eens verdragen,
Opdat de naneef meld', hoe groot gij zijt geweest,
En de eeuwen zelfs, verrukt, van uwe kunst gewaagen,
Die 't eerst den Roomschen zang schoeide op een duitsche leest,
Maar! waarom, bidde ik toch! benijdt ge uw' Batavieren
Dien heerelijken lof, door u hun aangebragt?
Aan u den roem, het licht aan uwe kunstpapieren,
De vrucht daar van aan ons, en aan ons nageslacht?

Het Latijnsche gevolgd.